

NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG
ELNÖK

NVB/173-1/2018.

Óexcellenciája Ingibjörg Sólrún Gísladóttir
Igazgató részére

Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala
Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet
Ul. Miodowa 10
00-251 Varsó, Lengyelország

Tisztelt Igazgató Asszony!

Engedje meg, hogy kifejezzem köszönetemet amiatt, hogy az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala delegációja 2018. január 29 - február 1. között Magyarországon tett látogatása során a Nemzeti Választási Bizottság vezetőivel is tárgyalt a 2018. április 8-i országgyűlési választással kapcsolatos jogi kérdésekről, és egyeztetésünk során őszinte és nagyon magas szakmai színvonalú eszmecsere-t folytathattunk. Kérem, tolmácsolja kollégái számára őszinte megbecsülésemet és tiszteletemet az általuk végzett teljesítményért.

A delegáció látogatása során is kifejtettem, hogy a Nemzeti Választási Bizottság kifejezetten számít az EBESZ megfigyelőinek részvételére az országgyűlési választáson, és a maga részéről minden tőle telhetőt megtesz, hogy a megfigyelők megfelelő tájékoztatást kapjanak, és a lehető legközelebről és legrészletesebben megismerhessék a Nemzeti Választási Bizottság munkáját.

Engedje meg, hogy mindezt megelőzően is tájékoztassam Önt a Nemzeti Választási Bizottság jogállásával és működésével kapcsolatos alapvető jogi keretokről és független működésének tényszerű adatairól. E tájékoztatás szükségességét különösen egy néhány napja megjelent, tizenegy magyarországi civil szervezet által Önnek címzett nyílt levél indokolja. Az említett levél a Nemzeti Választási Bizottságot „politikailag súlyosan elfogult” szervnek minősíti, amely az elmúlt években az ellenzéki pártok és politikai szereplők népszavazási kezdeményezéseit ellehetetlenítette, ezért az országgyűlési választások során is megkérdőjelezhető lesz a választási szabálytalanságok pártatlan, jóhiszemű és professzionális elbírálása.

A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény szerint a választási bizottságok – így a Nemzeti Választási Bizottság is – „a választópolgárok független, kizárólag a törvénynek alárendelt szervei, amelyeknek elsődleges feladata a választási eredmény megállapítása, a választások tisztaságának, törvényességének

biztosítása, a pártatlanság érvényesítése és szükség esetén a választás törvényes rendjének helyreállítása.” A Nemzeti Választási Bizottság hét tagját a köztársasági elnök javaslatára az Országgyűlés választja kilenc évre – a testület erős legitimációjának biztosítása érdekében – széleskörű, a képviselők kétharmadának szavazatát igénylő döntéssel. A Nemzeti Választási Bizottság jelenlegi választott tagjait 2013-ban választotta meg az Országgyűlés. Valamennyi választott tag jogi végzettséggel és szakvizsgával, több évtizedes ügyvédi, közigazgatási gyakorlati tapasztalattal rendelkezik, többen pedig egyetemi oktatói pályafutással is büszkélkedhetnek. Jómagam korábban a nemzeti és etnikai kisebbségek jogainak országgyűlési biztosa mellett, az Alkotmánybíróságon, majd a Legfelsőbb Bíróság bírájaként dolgoztam, emellett mintegy negyedszázada folytatók oktatói tevékenységet, jelenleg pedig a Nemzeti Közszerológati Egyetem rektora vagyok. A választási bizottságok tagjaira szigorú összeférhetlenségi szabályok vonatkoznak, így különösen nem lehetnek tagjai pártnak, nem lehetnek közhatalmat gyakorló tisztségviselők, valamint nem lehetnek közigazgatási szervek dolgozói.

A választott tagok mellett a választási bizottságokba pártok is delegálhatnak tagokat. A Nemzeti Választási Bizottságba egy-egy tagot azok a pártok küldhetnek, akik az országgyűlési választás során országos listát állítanak, majd a választást követően azok a pártok, akik képviselőcsoportot alakítottak az új Országgyűlésben. A delegált tagok jogai és kötelezettségei – az összeférhetlenség is – azonosak a választott tagokéval. A választási eljárás időszakában a delegált tagok száma mindig meghaladja a választott tagokét.

A Nemzeti Választási Bizottság munkáját a delegált tagokkal való kiegészülést követően is az Alaptörvényt, a választási törvényeket és az egyéb jogszabályokat szigorúan tiszteletben tartó működés, az elé kerülő ügyek, jogviták kizárólag szakmai szempontú vizsgálata és a határozatok meghozatala során a konszenzusra való törekvés jellemezte.

A Nemzeti Választási Bizottság határozataival szemben jogorvoslattal Magyarország legfőbb bírósági szervénél, a Kúriánál lehet élni. A Kúria döntése után pedig az Alkotmánybíróságnál előterjeszhető alkotmányjogi panasz intézménye biztosít további, rendkívüli jogorvoslati lehetőséget.

A Bizottság munkájának szakmaiságát jól jellemzik az alábbi adatok:

A 2014. évi országgyűlési választások során a Bizottság összesen 1060 határozatot hozott, amelyek közül 219-et támadtak meg, és amelyek közül a Kúria 13 határozatot változtatott meg, azaz kevesebb, mint a felülvizsgálni kért NVB határozatok 6%-át.

A népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról 2013. évi CCXXXVIII. törvény 2014. január 18-i hatályba lépése óta 2018. január 16-ig összesen 283 népszavazási kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozatot a Nemzeti Választási Bizottság. E döntések közül 99 esetében fordult a szervező jogorvoslattal a Kúriához, és ezek közül 10 került

megváltoztatásra jogorvoslat eredményeképpen, ami alig több mint a megtámadott határozatok 10%-a.

Fel kell hívnom a figyelmet arra, hogy a korábbi legfőbb választási testület, az Országos Választási Bizottság népszavazási kérdés hitelesítése tárgyában hozott, jogorvoslattal megtámadott határozatainak 17%-a került megsemmisítésre a 2006. május 16. és 2010. május 13. közötti, 15%-a pedig a 2010. május 14. és 2013. szeptember 29. közötti időszakban.

A népszavazási kérdések hitelesítésével kapcsolatban tájékoztatom továbbá, hogy 2014. január 18-a óta összesen 16 népszavazási kérdés került jogerősen hitelesítésre. Ezekben a kezdeményezésekben a népszavazás szervezőinek egyetlen alkalommal sem sikerült összegyűjteni a népszavazás kötelező elrendeléséhez szükséges kétszázezer érvényes választópolgári aláírást. Két esetben sikerült összegyűjteni legalább százezer érvényes aláírást, hét alkalommal ennél is kevesebb gyűlt össze, négy esetben egyáltalán nem gyűjtöttek aláírásokat, két aláírásgyűjtés pedig még folyamatban van.

Tisztelt Igazgató Asszony!

Végezetül szeretném megerősíteni, hogy a Nemzeti Választási Bizottság a 2018. április 8-i országgyűlési választáson is korábbi gyakorlatának megfelelően minden befolyástól mentesen, pártatlanul, kizárólag az Alaptörvény és a jogszabályok előírásainak figyelembe vételével fogja végezni munkáját és meghozni határozatait. Örömmre szolgál, ha minderről az EBESZ/ODIHR is meggyőződik, amennyiben választási megfigyelőit elküldi az országgyűlési választásra.

Budapest, 2018. február 20.

Tisztelettel:

Prof. Dr. Patyi András
Prof. Dr. Patyi András